

Мельніченко М.В., студентка магістратури
юридично-психологічного факультету НАВС
Науковий керівник: Раєцька Л.В., кандидат
юридичних наук, доцент

Загальна характеристика проведення антикорупційної реформи

Вже досить довгий час в нашій країні корупція справляє негативний вплив майже на всі сфери суспільного життя, проте останнім часом вона досягла занадто високого рівня, стрімко продовжуючи знищувати економіку нашої держави. Це зумовило необхідність проведення низки реформ для боротьби з цим явищем.

Основною метою антикорупційної реформи є суттєве зменшення корупції в Україні, зменшення витрат державного бюджету та бізнесу через корупційну діяльність, а також підвищення позицій України у міжнародних рейтингах, що оцінюють рівень корупції. [4]

Проведення антикорупційної реформи зумовило прийняти пакет нормативно-правових актів, спрямованих на протидію цьому виду злочинності та створити антикорупційне бюро, зусилля якого були б направлені на виявлення та запобігання корупції.

Законодавчо утворено дві головні державні інституції в цій сфері: Національне антикорупційне бюро (далі - НАБ) та Національне агентство із запобігання корупції (далі - НАЗК).[4]

Відповідно до Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» - Національне антикорупційне бюро України є державним правоохоронним органом, на який покладається попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових. Завданням Національного бюро є протидія кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та становлять загрозу національній безпеці. [1]

Національне антикорупційне бюро:

1) здійснює оперативно-розшукові заходи з метою попередження, виявлення, припинення та розкриття кримінальних правопорушень;

2) здійснює досудове розслідування кримінальних правопорушень, віднесених законом до його підслідності,

3) вживає заходів щодо розшуку та арешту коштів та іншого майна, які можуть бути предметом конфіскації або спеціальної конфіскації у кримінальних правопорушеннях, віднесених до підслідності Національного бюро, здійснює діяльність щодо зберігання коштів та іншого майна, на яке накладено арешт;

4) взаємодіє з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами для виконання своїх обов'язків, а також виконує інші обов'язки відносно до Закону. [1]

Національне агентство з питань запобігання корупції є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику. [2]

До повноважень Національного агентства належать: проведення аналізу: стану запобігання та протидії корупції в Україні, діяльності державних органів, та органів місцевого самоврядування у сфері запобігання та протидії корупції, підготовка та подання в установленому законом порядку до КМУ проекту національної доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики, формування та реалізація антикорупційної політики, розроблення проектів нормативно-правових актів з цих питань, здійснення співпраці із особами, які добросовісно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень закону (викривачі), вжиття заходів щодо їх правового та іншого захисту, притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні їх прав, у зв'язку з таким інформуванням, а також ціла низка інших завдань передбачених законом. [2]

За результатами прозорого конкурсу обрано голову НАБ, перша група детективів розпочала навчання. Розпочато процес відбору членів НАЗК, який має завершитись до кінця жовтня 2015 року.

Проте, на сьогодні у процесі здійснення антикорупційної реформи є суттєвий недолік, який унеможливує її ефективне проведення - ще не функціонує Спеціалізована антикорупційна прокуратура, без якої неможливо розпочати розслідування Національному антикорупційному бюро.

Спеціальна антикорупційна прокуратура буде здійснювати нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування, яке здійснюється Національним антикорупційним бюро України; підтримуватиме державне обвинувачення у відповідних провадженнях та представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, пов'язаних із корупційними правопорушеннями. [3]

За останніми даними до початку грудня 2015 року конкурсна комісія, яка утворена частково Верховною радою та Радою прокурорів України повинна обрати та призначити керівника САП.

Отже, важко прогнозувати, які наслідки нам принесе антикорупційна реформа, наскільки вона виявиться дієвою, та як саме вплине на подальший розвиток оскільки вона ще перебуває на стадії створення й розвитку. Звісно, ще є не доопрацювання та недоліки, багато запланованого на цей рік виконати не встигли, але ефективність цієї реформи, на нашу думку, в першу чергу залежить від свідомості кожного громадянина і його правової поведінки.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України», Закон від 14.10.2014 № 1698-УП. Електронний ресурс:// <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>

2. Закон України «Про запобігання корупції», Закон від 14.10.2014 № 1700-VII Електронний ресурс:// <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

3. Електронний ресурс:// <http://www.5.ua/suspilstvo/Shokin-pidpysav-nakaz-pro-utvorennia-Spetsializovanoi-antykorupsiinoi-prokuratury-93765.html>

Маркіна А.С., студентка юридично психологічного факультету НАВС *Науковий керівник*: Пустовіт Ж. М., кандидат юридичних наук, доцент

Українська демократія сьогодні: проблеми і перспективи

Актуальність проблеми: За 25 століть існування демократичної традиції людство не знайшло кращої системи організації державної влади, кращого способу життєдіяльності суспільства, ніж демократія. Тому, безперечно, ця робота, ця тема, побудована на вивченні світового демократичного досвіду, є актуальною і корисною для політичної науки, особливо в контексті сучасних суспільних перетворень в Україні.

Така жадана демократія, про яку мріялось у 80-х, під прапором якої втілювалася одвічна мрія українського народу про власну державність на початку 90-х, яка вивела мільйони людей на майдани у 2004 р., сьогодні, по суті, стала заручницею політичних інтриг і нездатності держави впоратися з соціально-економічними труднощами перехідного періоду. Чому так сталося? Відповідь на це запитання криється в особливостях сучасної української демократії, а точніше - того формально-демократичного стану, у якому перебуває сьогодні українське суспільство. Насамперед це пов'язано із низьким рівнем політичної і правової культури не тільки населення, а й посадових осіб, державних службовців. Для нормального функціонування кожне суспільство повинно мати певний необхідний рівень політичної і правової культури громадян, що "поєднує соціальні ідеали, моральні та правові цінності з практично корисною діяльністю щодо втілення в життя законодавства".

Особливого значення набула проблема недовірливого ставлення населення до держави, що пов'язана з масштабною, навіть огульною критикою радянської тоталітарної держави, їх недоліків. Боротьба з тоталітарною державою призвела до спроби мінімізувати роль держави та обмежити її вплив на суспільство. Проте в умовах перехідного періоду розвитку особливо гостро існує потреба у підвищенні регулюючої, керівної ролі держави, в центрі якої є демократія, вміле державне управління, здатність забезпечити для всіх громадян гідне життя і вільний розвиток, захистити їх права і свободи в умовах вільного ринку. Тому стратегічна мета полягає не у скороченні ролі держави, а у поширенні її демократичного впливу, розвитку ефективного державного управління.

Сьогодні Україна потребує посилення державної влади, формування сильної демократичної держави, оскільки зараз ми маємо ще не досконалу, не